

Paliatívna starostlivosť v prostredí záchrannej zdravotnej služby

Rescue Day 30.1.2026, Poprad

Peter Stachura

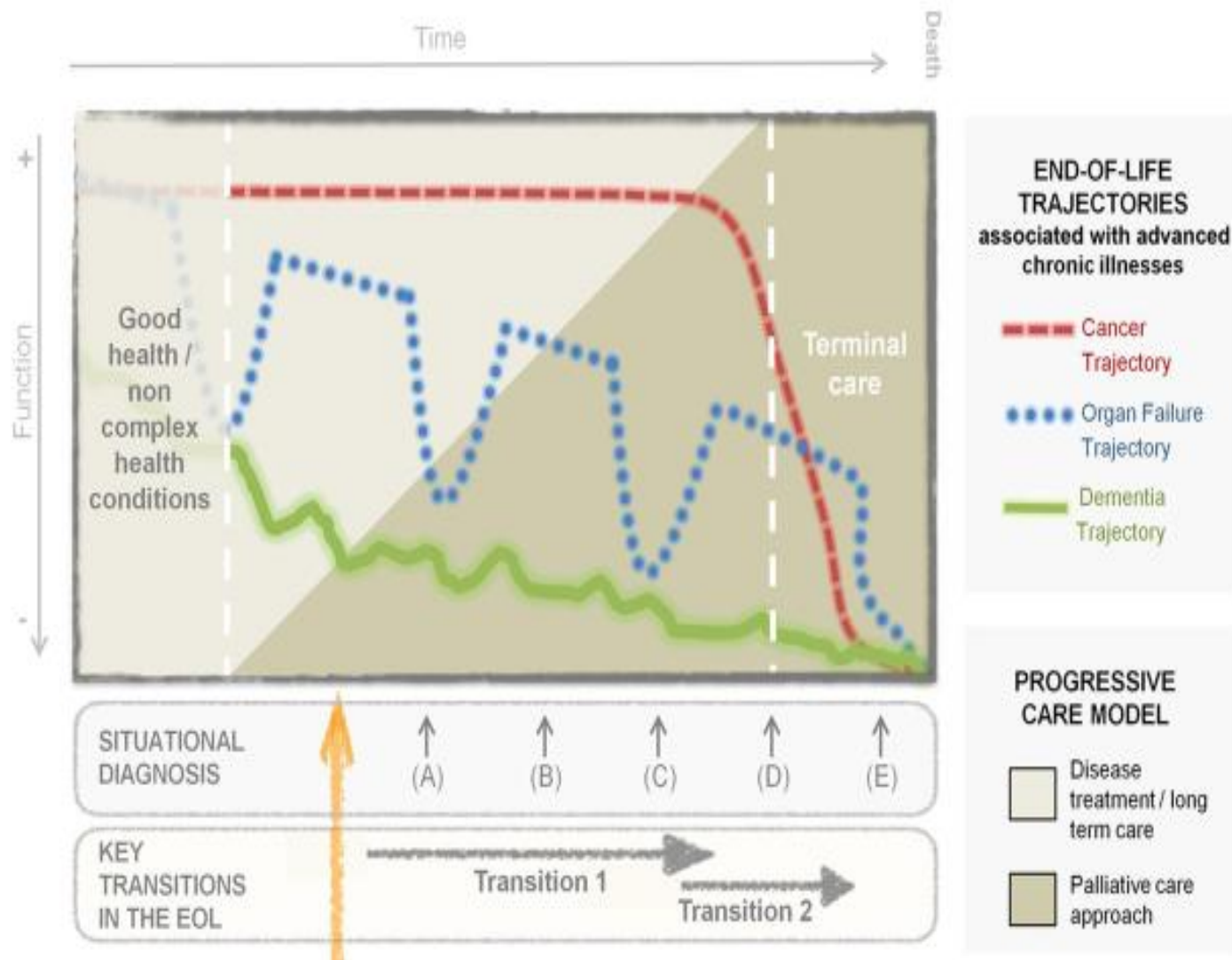
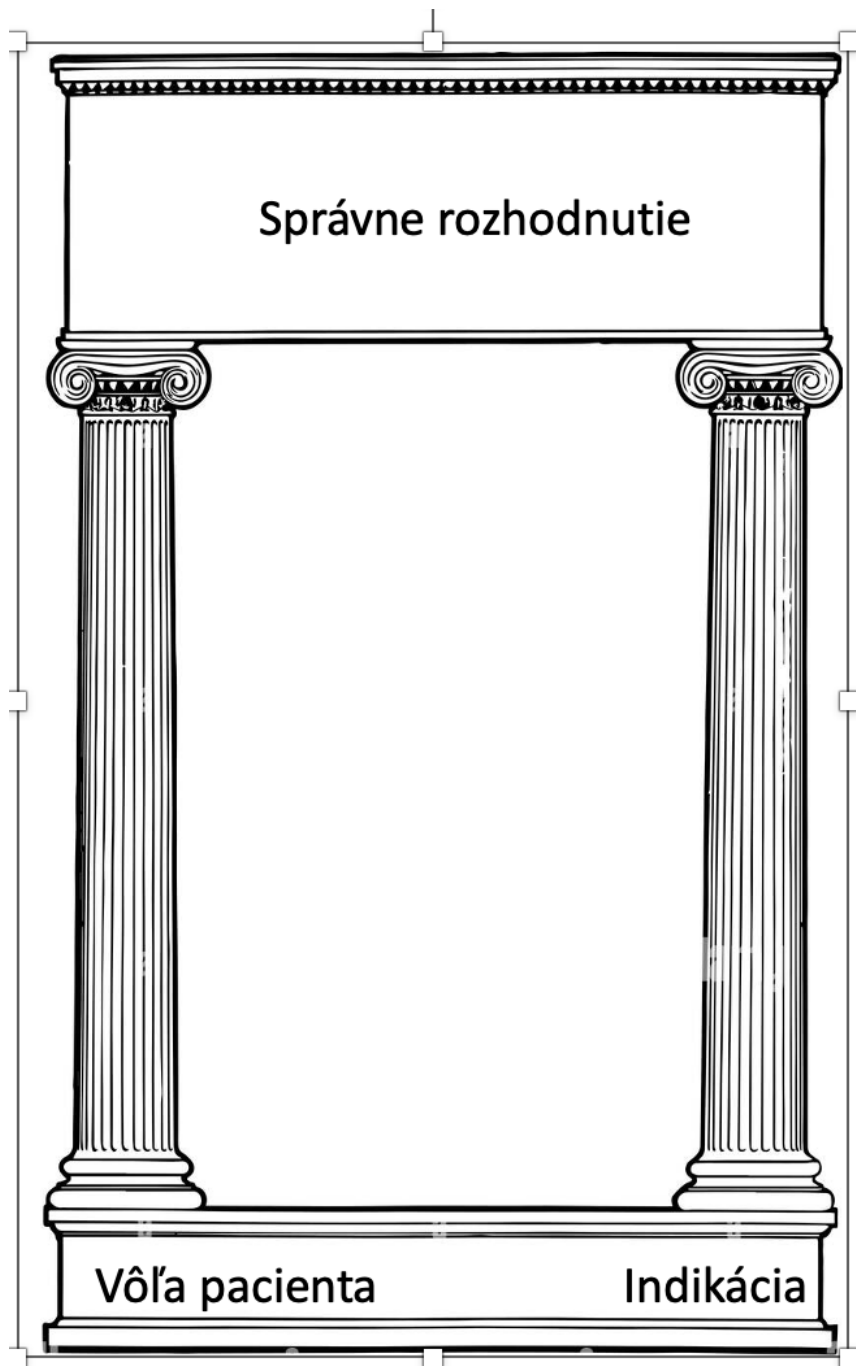
Pacient s paliatívnymi potrebami

- Nevyliečiteľné ochorenie
- Progredujúce
- Pokročilé

3-10% výjazdov ZZS (DE)

Trajektórie ochorení

Paliatívny pacient by mal byť riešený ZZS v ojedinelých prípadoch

Kazuistika 1

- Pondelok, 3:00 alarmovaná ZZS bratom pacienta kvôli dyspnoe
- Pacient 60 rokov, inkurabilný kolorektálny karcinóm
- Pred dvoma dňami prepustený z nemocnice, anus praeter
- Tlak: 80/40, Hf=125, Diuréza 150 ml/24 hod., apatický, zmätený
- EKG nápadná T vlna
- Brat sa hnevá, že pacient napriek zlému stavu odmietol ísť do nemocnice, nalieha, aby tam bol teraz idneď prevezený
- Pacient na priamu otázku, či súhlasí s prevozom do nemocnice odpovedá ťažko zrozumiteľne áno
- Transport – zo 4. poschodia bez výtahu do najbližšej nemocnice
- Pat. zomiera tri hodiny po prijatí na internom oddelení.

Facit 1

- Pacient v prefinálnej fáze – časté alarmovanie ZZS – pre neinformovanosť, neistotu, preťaženie príbuzných/opatrovateľov
- Paliatívny setting – 3-10% prípadov (DE)
- 50% nemalígne ochorenia
- Symptómy – dyspnoe 30%, preťaženie 19%, nepokoj 9%, kardiálne symptómy 9%, strach 8%, terminálne chrčanie 7%, bolesť 6%, krvácanie 2%, iné 4%...

Kazuistika 2

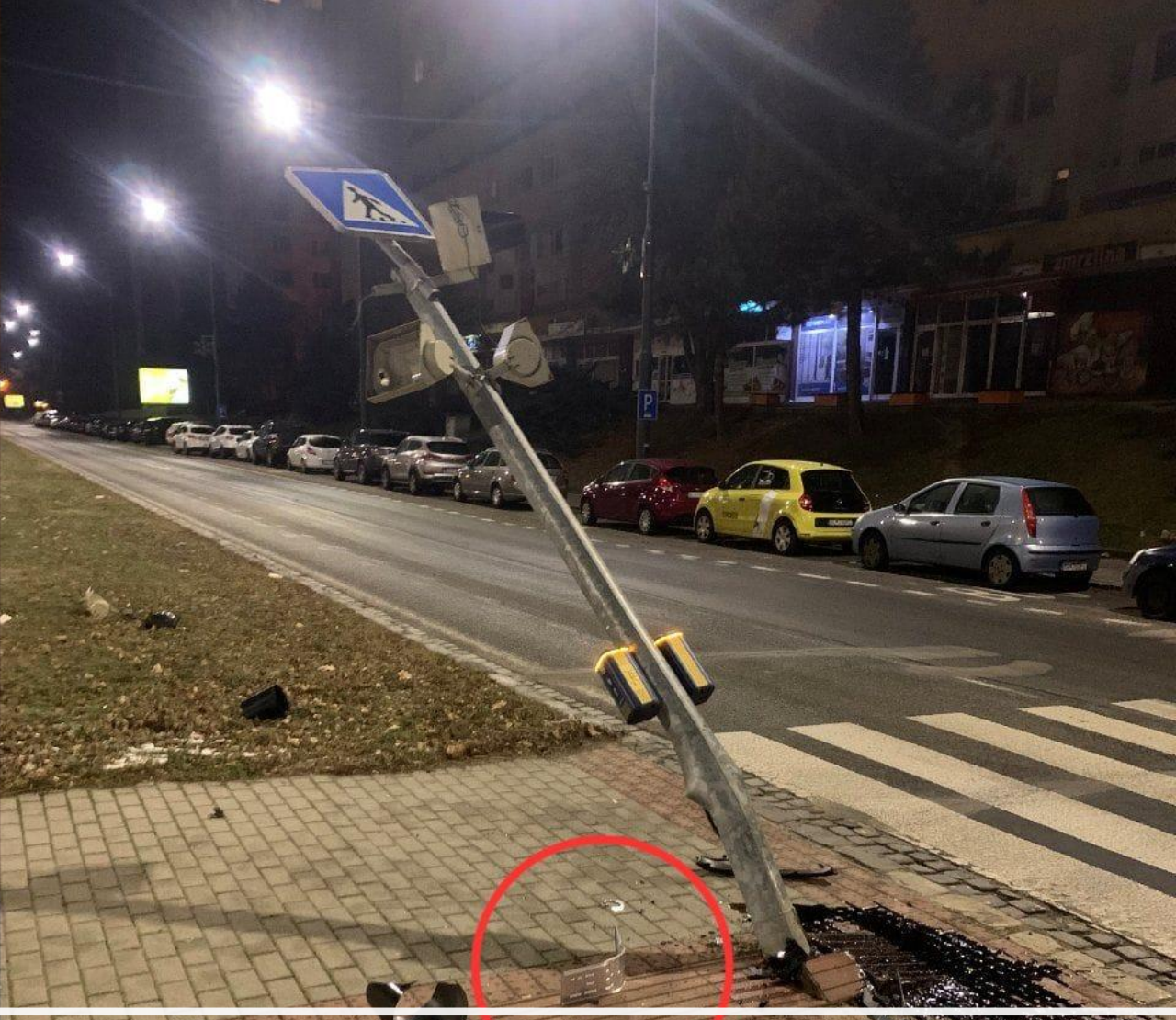
- Alarm 12:00, zariadenie sociálnych služieb, aspirácia
- 60 ročná pacientka, v zlom funkčnom stave, úplne odkázaná na pomoc inej osoby, pri jedle náhle cyanóza, strata vedomia, krátkodobá generalizovaná kŕčová dystónia,
- Pri príchode ZZS – spontánne dýchanie, SpO₂ >90%, neuro status podľa opatrovatelky ako obvykle (prekonala viacnásobný iktus), karcinóm prsníka, CHT odmietla, vedená ako paliatívna
- Pri polohovaní pacientka opäť cyanotická, inspiračný stridor
- Analgosedácia, odstránenie zvyšku potravy z hypofarynxu, ITN, prevezená do nemocnice
- Včasná extubácia, o 2 dni prepustená do ZSS

Facit 2

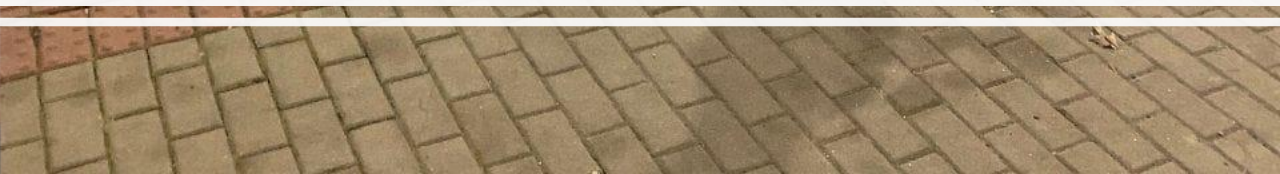
- Aj paliatívny pacient má nárok na liečbu
- V akútnych prípadoch, zvlášť ak nesúvisia so základným ochorením, musia aj títo pacienti dostať adekvátnu starostlivosť.
- U paliatívnych pacientov je tendencia nadliečovať, ale aj podliečovať

Niektorým nešťastiam sa nedá predísť
Kľúčové rozhodnutia v chaotickom prostredí

Niektorým nešťastiam však áno

Hausärztliche Anordnung für den Notfall (HANo)

Name: _____
Vorname: _____
geboren am: _____

Modellprojekt _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Für den Fall einer lebensbedrohlichen Erkrankung gilt bei o.g. Patienten, **sofern er/sie nicht selbst einwilligungsfähig ist:** *Nur eine Antwort möglich (A, B0, B1, B2, B3 oder C) – sonst ungültig!*

Lebensverlängernde Therapie ohne Einschränkungen (A):

A Notfall- und Intensivtherapie einschließlich Herz-Lungen-Wiederbelebung

Lebensverlängernde Therapie, aber mit folgenden Einschränkungen (B0 bis B3):

B0 Keine Herz-Lungen-Wiederbelebung

B1 Keine Herz-Lungen-Wiederbelebung,
keine invasive (Tubus-) Beatmung

B2 Keine Herz-Lungen-Wiederbelebung,
keine invasive (Tubus-) Beatmung,
keine Behandlung auf Intensivstation

B3 Keine Herz-Lungen-Wiederbelebung,
keine invasive (Tubus-) Beatmung,
keine Behandlung auf Intensivstation,
keine Mitnahme ins Krankenhaus (aber ambulante Therapie)

Keine Therapie mit dem Ziel der Lebensverlängerung, auch nicht ambulant (C):

C Ausschließlich palliative (lindernde) Maßnahmen

_____ den ____ . ____ . 20__

„Ich bestätige Einwilligungsfähigkeit und Verständnis der Implikationen dieser Entscheidung.“

Unterschrift und Stempel des zertifizierten Hausarztes

„Diese HANo ist Ausdruck meines Behandlungswillens.“

_____ den ____ . ____ . 20__

Unterschrift des Betroffenen (bei Einwilligungsfähigkeit)

„Diese HANo gibt den (mutmaßlichen) Behandlungswillen des Betroffenen angemessen wieder.“

Unterschrift und NAME des Vertreters/Angehörigen

„Ich habe den Entscheidungsprozess begleitet.“

Unterschrift und NAME des zertifizierten Begleiters

Diese HANo ist der notfallmedizinisch relevante Teil der Patientenverfügung / Vertreterverfügung (*Nichtzutreffendes streichen*) vom ____ . ____ . 20__, der ein qualifizierter Beratungsprozess gemäß *beizeiten begleiten*-Standard zugrundeliegt. Die vorliegende HANo reflektiert den (mutmaßlichen) Willen des Bewohners und ist – wenn vollständig und eindeutig ausgefüllt – für jedermann ethisch und rechtlich verbindlich, sofern der Bewohner nicht selbst einwilligungsfähig ist. Zur Klärung anderer Behandlungsfragen ist die ausführliche Verfügung heranzuziehen und ggf. der Vertreter (Bevollmächtigte bzw. Betreuer) zu konsultieren. Weitere Hinweise zur HANo siehe Rückseite.

Rozhodnutie o rozsahu liečby v urgentnej situácii

Pre prípad život ohrozujúceho ochorenia platí u vyššie uvedeného pacienta / pacientky, ak nie je schopný/á sám/sama udeliť súhlas: Je možné zvoliť iba jednu odpoveď (A, B0, B1, B2, B3 alebo C) – inak je vyhlásenie neplatné.

A Život predlžujúca liečba bez obmedzení

Povolená ambulantná liečba

Povolená nemocničná liečba vrátane liečby na OAIM/JIS a **kardiopulmonálnej resuscitácie (KPR)**

B Život predlžujúca liečba s obmedzením X Žiadna KPR

Povolená ambulantná liečba

B0 Povolená nemocničná liečba vrátane liečby na OAIM/JIS

B1 Povolená nemocničná liečba vrátane liečby na OAIM/JIS X Žiadna invazívna ventilácia, dialýza...

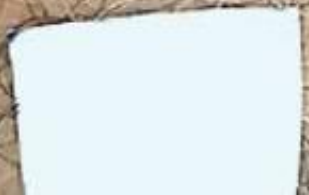
B2 Povolená nemocničná liečba na bežných oddeleniach X Žiadna OAIM/JIS

B3 Povolená nemocničná starostlivosť len na paliatívnom oddelení

C Žiadna liečba s cieľom predĺženia života, ani ambulantne

Iba paliatívna starostlivosť v prirodzenom prostredí - doma, ZSS, kamenný hospic

DO NOT RESUSCITATE

Ďakujem za
pozornosť

